

Svar på skriftligt spørgsmål om utmaningar, skyldigheter och ansvar i samband med en lagändring om en förlängning av läroplikten

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 532/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Arja Juvonen /saf:

Varför beaktar regeringen inte önskemålen från organisationer och lärare i undervisningsbranschen om ett nödvändigt tidstillägg för lagberedningen och lösningen av de förväntade problemen när läroplikten förlängs,

är eleven framöver tvungen att delta i närundervisning och vilka är lärarens skyldigheter i verkställandet av elevens närvaroplikt och

hur säkerställs möjligheterna att garantera arbetsro för de som vill lära sig och studera, och åläggs lärarna att hålla kvar elever som inte vill studera på lektionerna, trots till exempel störande beteende?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Den 30 april 2020 skickade undervisnings- och kulturministeriet ett utkast till en regeringsproposition till riksdagen med förslag till lag om läroplikt och till vissa anknyttande lagar ut på remiss. Remissen sändes till centrala intressenter samt alla kommuner, anordnare av grundläggande utbildning och utbildning på andra stadiet samt folkhögskolor. Till stöd för beredningen av reformen har därtill en bred uppföljningsgrupp bestående av intressenter hela tiden arbetat för en utvidgning av läroplikten. Under lagberedningen har ministeriet tillsammans med Undervisningssektorns Fackorganisation även deltagit i förhandlingar om regeringens propositionsutkast i enlighet med lagen om förhandlingsrätt för innehavare av kommunala tjänster (389/1944).

Utlåtanderundan om regeringens propositionsutkast avslutades den 15 juni 2020, och nästan 300 skriftliga utlåtanden gavs på propositionen. Ministeriet går som bäst igenom utlåtanderesponsen, och ett sammandrag kommer att färdigställas i början av augusti. Efter det kommer ändringsbehoven i regeringens proposition att bedömas utifrån den erhållna responsen. Utlåtanderesponsen och ändringarna som ska göras på basis av den kommer under början av hösten att behandlas i uppföljningsgruppen för utvidgningen av läroplikten samt ministerarbetsgruppen för kunnande, bildning och innovationer. Regeringens proposition inklusive de eventuella ändringar som ska göras i den kommer att ges på hösten inom tidsplanen för budgetlagarna.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 532/2020 rd

Enligt gällande lagstiftning regleras läroplikten i Finland som en skyldighet att förvärva en viss nivå av kunskaper, inte som en skyldighet att delta i undervisningen. En elev kan förvärva tillräckliga kunskaper och färdigheter även på andra sätt än genom att gå i skolan. Läropliktiga som fullföljer sin läroplikt på annat sätt än i grundskolan ska delta i en särskild examen för att slutföra lärokursen och få ett intyg över slutförandet. Enligt 26 § i lagen om grundläggande utbildning ska framstegen hos barn som inte deltar i utbildning som ordnas med stöd av denna lag, utan förvärvar kunskaper som motsvarar den grundläggande utbildningens lärokurs på annat sätt, övervakas av den kommun där de är bosatta. Den föreslagna bestämmelsen om en utvidgning av läroplikten ändrar inte ovanstående princip. Läroplikten skulle även framöver regleras som en skyldighet att förvärva kompetens på en viss nivå, inte som ett skoltvång, det vill säga en skyldighet att delta i undervisningen. En motsvarande princip skulle följas även när läroplikten utvidgas till att omfatta utbildning på andra stadiet. Det skulle även vara möjligt för läropliktiga att valfritt slutföra gymnasiets lärokurs och avlägga yrkesexamen på egen hand utan att delta i undervisningen. Inom gymnasieutbildningen har eleven möjlighet att fullfölja sin läroplikt som en särskild examen, medan en yrkesexamen kan avläggas genom att delta i lärdomsprov utan att delta i examensutbildningen.

Principerna för ingripande i störande beteende enligt utbildningslagarna, såsom disciplinära åtgärder, skulle vara möjliga att tillämpa även under den utvidgade läroplikten. Med stöd av orsaker som regleras i lag skulle den läropliktige till exempel kunna stängas av från läroanstalten för en viss tid, varvid hen är skyldig att fullfölja sin läroplikt i andra lärmiljöer än läroanstalten under den tidsbegränsade avstängningen. Förfarandena skulle motsvara de förfaranden som redan används inom den grundläggande utbildningen. I samband med utvidgningen av läroplikten försöker man å andra sidan i större utsträckning än i dag satsa mer på att de läropliktiga ska hitta studieplatser, upprätthålla sin studiemotivation och inte slås ut från utbildning i flera skeden av utbildningsvägen, exempelvis genom den föreslagna effektiviserade och individuella elevhandledningen för årskurs 8 och 9 inom den grundläggande utbildningen samt handledningsskyldigheten efter att den grundläggande utbildningen upphör, i utbildningar för övergångsskeden och utbildningar på andra stadiet. I regeringens proposition föreslås åtgärder som skulle stärka den handledning och det stöd som unga under 18 år får i synnerhet när de söker till en utbildning och vid eventuella avhopp. Därtill föreslås att utbildningspaketet för övergångsskeden ska förnyas, vilket skulle bidra till att eleverna hittar lämpliga platser för fortsatta studier. Målet med att stärka studiehandledningen och förnya utbildningarna för övergångsskeden är att främja och stödja elevernas övergång till fortsatta studier och stärka elevens beredskap för och motivation till att avlägga gymnasie- eller yrkesutbildning samt stödja elevens förutsättningar för livslångt lärande.

Helsingfors 3.7.2020

Undervisningsminister Li Andersson